

CARTA OBERTA D'UN PROFESSOR CONFINAT

Doméneç Boronat

Com a professor d'un centre públic, m'agradaria compartir amb la resta de companys del gremi una sensació experimentada durant aquests extraordinaris dies de confinament. Sensació que, pel que he vist i temptejat, sembla bastant generalitzada.

És cert que, com apunten alguns i algunes, en temps de crisi i excepcionalitat ser pragmàtic i resolutiu és un avantatge. No cal dir que la pandèmia declarada fa gairebé dos mesos ens ha agafat a tots -sectors públics i privats- sense resposta. I, per tant, davant l'agreujament de les

circumstàncies era necessària una actuació ràpida i directa. A tal efecte, el decret de l'estat d'alarma promulgat fa més de sis setmanes ens obligava a moltes coses. Entre elles, a tancar les aules d'escoles, passant per infantil, primària, ESO, formació professional, batxillerat i ensenyaments universitaris, és a dir: tothom a casa i a esperar notícies.

A partir d'aqueix moment, i sense tenir en cap moment en compte el sentir dels professionals de la docència que ens deixem les hores en les aules, comença un accelerat pla d'improvisació que s'inicia al cim del Ministeri d'Educació, passant per les

secretaries d'Estat i les respectives Conselleries, fins arribar a la direcció dels centres educatius, i que té com a mesura més visible l'acord entre Govern i autonomies per a què tots els alumnes vinguessin d'on vinguessin i amb l'expedient que tinguessin passassin de curs.

Durant els dies en què anavava gestant-se aquesta decisió, i amb l'alumnat esperant a casa, els equips directius anaven rebent improvisades instruccions carregades d'ambigüitat - i que desprenien altes dosis de tecnocràcia-, mentre el professorat es familiaritzava com podia amb les aplicacions telemàtiques per tal de

mantenir una continuïtat docent que ja veuríem com anava.

En dies posteriors s'accentuava la càrrega burocràtica forçant els departaments i equips educatius a una revisió accelerada de les programacions i, en conseqüència, dels criteris de qualificació per tal que es poguessin adaptar a la nova ordre ministerial.

A partir d'aquí, els companys de professió ens hem dedicat durant setmanes a organitzar reunions i grups de whatsapp per tal de perfilar percentatges i redactar noves mesures de reforç, revisar metodologies, criteris de promoció, objectius, competències i continguts prioritaris... Una llarguíssima, feixuga i per moments innecessària burocràcia amb la qual, a poc a poc, ens hem oblidat per moments que érem professors i que estàvem confinats. I aquí vaig...

Els companys de professió ens hem dedicat durant setmanes a organitzar reunions i grups de whatsapp

Al dia que vàrem veure les aules per darrera vegada; des d'aquell moment en què amb una veu entretallada i tremolosa els vàrem dir als nostres alumnes allò de "Bé... Sabeu que a partir d'avui se suspenen temporalment les classes presencials... Ara esperem instruccions per veure com hem de reconduir tot això, i ja us direm coses... De moment, esperem que tot això no duri molt i ens tornem a veure aviat... Ànim i coratge...".

(Torne a repetir el que he dit més amunt: en temps de crisi i excepcionalitat, ser pragmàtic i resolutiu és un avantatge... Però no basta!).

Des d'aquell dia, no hem fet més que revisar instruccions administratives. Les reunions d'equips educatius durant aquestes setmanes han estat únicament destinades a servir la nova

normativa ministerial: modificar percentatges, arrodonir xifres, etc; sense ni tan sols qüestionar si allò que fèiem beneficiaria la formació integral del nostre alumnat: simplement estàvem allà per no posar entrebancs a la nova ordre educativa i, així, que aquesta facilitara la promoció del major nombre d'alumnes possible.

I jo em demanava com a professor: Quina és la nostra funció en aquesta situació d'emergència? Tornar a redactar programacions? Què estem aprenent d'aquesta pandèmia?

Des que vàrem acabar les classes presencials, l'únic objectiu que s'ha perseguit ha estat que l'edifici educatiu no caigui. Ens hem passat anys i panys qüestionant les lleis educatives, els models, les metodologies, el propi sistema... Els indicadors exteriors sempre ens situen a la cua de resultats en totes les llistes i països, i de cop, ens arriba una situació d'excepcionalitat que aventura un canvi de model social. I què?... Ens havíem d'aturar, teníem una grandíssima oportunitat de reflexionar no sols sobre el propi model, sinó també sobre tot allò que ens envolta. I fer partíceps d'aquesta urgent reflexió a tot el sistema educatiu, als nostres alumnes, a les famílies. Ni que fos per unes setmanes, podríem haver canviat els nostres programes curriculars, les nostres unitats didàctiques i que estiguessin al servei de les conseqüències de la pandèmia i de l'immens desafiament que com a societat ens estava plantejant. Que en les reunions telemàtiques d'equips educatius, ni que fos per uns dies, per unes hores, es posaren sobre la taula noves idees, nous enfocaments, nous punts de vista. El món estava en crisi i des de les diferents matèries podíem abordar-lo i revisitar-lo. Si ja no teníem la urgència dels resultats... Si, com ens havia dit l'ordre ministerial canalitzada a totes les direccions de centre, havíem de promocionar tothom, perfecte. A partir d'ara, tothom passa de curs i durant aquests dies reinventem les nostres matèries, intercanviam propostes, focalitzem l'interès en la nova situació creada pel virus COVID 19.

I ens hem passat els dies parlant de percentatges, de criteris, de

competències prioritàries i estàndards d'aprenentatge, de... Hem desaprofitat una ocasió que semblava que ni pintada.

I jo em demanava com a professor: Quina és la nostra funció en aquesta situació d'emergència?

Vist el que he vist, i ara que el pla de desconfinament ja està traçat, l'única urgència era aquella que no col·lapsara el sistema, aquella que no qüestionara el nostre model educatiu: calia jugar sobre segur, no fos que... I traslladar el més aviat possible la metodologia emprada en les aules -aqueixa metodologia presencial de "confinament" diari de 8'00h a 15'00h-cap a una altra de confinament virtual on, amb els migrats recursos telemàtics de caire domèstic de què disposem, poder rompre la distància digital oberta entre professor i alumne. Però fins aquí... Al final l'edifici educatiu aguanta, però fins on donaran els fonaments?

Si l'alerta sanitària provocada per la pandèmia ens ha mantingut tancats durant setmanes, posant en quarantena la nostra vida de cada dia, per què no hem estat capaços de posar també entre parèntesi el nostre model educatiu? Em pregunte... Un cop recuperem la desitjada normalitat i els alumnes tornin a les aules, allà pel mes de setembre, què hauran après de tot això? Quin volum de consciència hauran adquirit després d'aquesta experiència confinada, si els hem tingut gairebé segrestats amb tasques intrascendents que anul·laven el seu instint més bàsic: el de la curiositat? Quin futur volem, si no hem estat ni tan sols capaços de copsar amb ells i elles les immediates conseqüències del present?

A partir d'aquest fet extraordinari, com es construeix l'esperança d'aquestes generacions? Quin sentit té la nostra feina si no és ajudar-los a aconseguir-la? ■